

	<p align="center">Силабус навчальної дисципліни «Ціноутворення на ринках енергії» (назва навчальної дисципліни) Спеціальність: 141 «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка» (шифр й найменування спеціальності)</p>
Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий))	<p align="center">другий (магістерський)</p>
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна вибіркового компонента
Семестр (осінній/весняний)	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	<p align="center">4 кредити (120 годин)</p>
Мова викладання	<p align="center">українська</p>
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	<p>Завданнями вивчення навчальної дисципліни є: визначення глобальних світових енергетичних процесів, ролі та місця енергетики України в їх розвитку; засвоєння значення, структури та основних рис паливно-енергетичного комплексу України; визначення моделі сучасного ринку електроенергії України та експортний потенціал України, як країни-виробника електроенергії; засвоєння принципів функціонування оптового ринку електричної енергії України, ціноутворення в електроенергетичній сфері, формування оптової та роздрібною ціни на електроенергію в Україні; визначення та засвоєння механізмів розрахунків на оптовому ринку електричної енергії та формування роздрібною ринковою ціни за спожиту електроенергію для кожного класу споживачів; глобального стану та технології впровадження «Зеленої» енергетичної складової в ринку електричної енергії, та економічних особливостей використання енергії відновлюваних джерел; визначення місця України в системі Європейських ринків електроенергії.</p>
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	<p>Метою викладання дисципліни є формування у студентів розуміння глобальних енергетичних процесів, знань загальних характеристик електроенергетичного комплексу України, загальних принципів формування та встановлення цін на електроенергію, принципів державного регулювання ціноутворення в електроенергетичній сфері України.</p>
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Оволодіти методиками та алгоритмами розрахунку різних видів цін на електроенергію з боку постачальника для різних класів споживачів; методиками розрахунку роздрібних тарифів, аналізувати нормативні документи національної комісії регулювання електроенергетики (НКРЕ), що регламентують встановлення роздрібних тарифів на електроенергію відповідно до класу напруги та групи споживачів.</p>
Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)	<p>Знання особливостей функціонування оптового ринку електроенергії України, суті процесу ціноутворення, основних засад державного регулювання цін в електроенергетиці, механізмів формування оптової та роздрібною ціни на електроенергію в Україні за спожиту електроенергію для кожного класу споживачів сприяє формуванню теоретичних та науково-практичних здібностей магістра з енергоменеджменту, здатного на</p>

	<p>високому рівні якості прогнозувати та враховувати економічні особливості формування оптового та роздрібного ціноутворення на ринку енергії з урахуванням відновлюваних джерел та «зеленої» енергетики.</p> <p>Це сприяє формуванню теоретичних та науково-практичних здібностей магістра з енергоменеджменту, здатного аналізувати моделі та процеси ціноутворення на світових ринках електроенергії, брати участь у розробці тарифних і цінових пропозицій.</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - загальні: здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації різних джерел; здатність до адаптації та дії в новій ситуації, використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності; здатність вирішувати складні задачі та проблеми. - фахові: володіння передовими концептуальними та методологічними знаннями зі спеціальності, здатність критично сприймати і аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів; здатність розуміти процеси і явища, що відбуваються на оптовому ринку електроенергії при взаємодії всіх учасників, здатність визначати структуру оптової ринкової ціни на електроенергію, проводити розрахунки середньої закупівельної ціни постачальника електроенергії, проводити розрахунки роздрібною ринковою ціни за спожиту електроенергію для кожного класу споживачів. Знання методик розрахунку роздрібного та оптового тарифу на спожиту електроенергію, методик розрахунку тарифу на передачу електроенергії локальними електромережами та тарифу на постачання електроенергії. Здатність критично сприймати і аналізувати чужі думки та ідеї, шукати власні шляхи вирішення проблеми, проводити критичний аналіз власних матеріалів.
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Модуль № 1 «Принципи функціонування оптового ринку електричної енергії України та формування цін на електроенергію».</p> <p>Структура оптового ринку електричної енергії України. Принципи функціонування оптового ринку електричної енергії України.</p> <p>Класифікація цін і ознаки покладені в її основу. Склад та структура ціни</p> <p>Основні засади державного регулювання цін в електроенергетиці. Форми і методи державного регулювання цін в електроенергетиці.</p> <p>Динаміка та структура виробництва електроенергії за типом генерації. Експортний потенціал України.</p> <p>Методика розрахунку роздрібного тарифу на спожиту електроенергію, тарифу на передачу електроенергії місцевими (локальними) електромережами та тарифу на постачання електроенергії. розрахунки середньої закупівельної ціни постачальника електроенергії.</p> <p>Формування роздрібною ринковою ціни за спожиту електроенергію для кожного класу споживачів. Методики розрахунку роздрібного тарифу за спожиту електроенергію для промислових та комерційних споживачів.</p>

	<p>Загальні положення Європейського ринку електроенергії. Принципи ціноутворення на міжнародних ринках електроенергії.</p> <p>Види занять: лекції – 17 годин; практичні заняття – 17 годин; самостійна робота: 86 години.</p> <p>Методи навчання: <i>пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.</i></p> <p>Форми навчання: денна, заочна</p>
Пререквізити	«Моделювання та прийняття рішень в енергетичних системах та споживачах», «Енергетичний менеджмент», «Системи вимірювання, обліку та керування енерговикористанням».
Пореквізити	«Правове забезпечення енерговикористання та енергетичний контроль», «Інтегроване ресурсне планування», «системний аналіз в енергетиці»
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Начальна та наукова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Блінов І.В. Теоретичні та практичні засади функціонування конкурентного ринку електроенергії. К.: Наукова думка, 2015 - 250 с. 2. Директива 2003/54/ЄС Європейського Парламенту та Ради Європейського Союзу стосовно спільних правил для внутрішнього ринку електроенергії, яка скасовує Директиву 96/92/ЄС [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/994_571 3. Слупський Б. Основні моделі ринків електроенергетики та особливості їх державного регулювання: порівняльний аналіз. URL : http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2009/2009-03(3)/09sbvrpa.pdf. 4. Постанова Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 14 березня 2018 року № 308. URL: https://www.oree.com.ua/index.php/web/10665 5. Закон України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/663-18. 6. К.Маркевич, В.Омельченко Ціноутворення на енергетичних ринках: досвід ЄС та України. / Аналітична доповідь. – Київ: Заповіт, 2016. – 56с. 7. Маркетинг та ціноутворення на ринках енергії. Навчально-методичний посібник для студентів всіх форм навчання спеціальності «Енергетичний менеджмент» /Укл.: К.О.Братковська. - Запоріжжя. ЗДІА, 2014. – 90 с.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	ауд. 5-103, 5-312
Семестровий контроль, екзаменаційна методика	Диф. залік
Кафедра	Автоматизації та енергоменеджменту
Факультет	Аерокосмічний
Викладач(і)	 <p>ПІБ Мазур Тетяна Аркадіївна Посада: доцент кафедри Вчений ступінь: к.т.н. Профайл викладача: E-mail: tetiana.mazur@npp.nau.edu.ua Тел.: 096-466-24-27 Робоче місце:5.107</p>

<p>Оригінальність навчальної дисципліни</p>	<p>У курсі навчання студенти набувають наступних знань та вмінь:</p> <p>Знати: суть процесу ціноутворення, класифікацію цін і ознаки, покладені в її основу; основні засади державного регулювання цін в електроенергетиці; форми і методи державного регулювання цін в електроенергетиці; загальні характеристики електроенергетичного комплексу України; структуру виробництва електроенергії за типом генерації; принципи функціонування оптового ринку електричної енергії України; принципи формування та встановлення цін на електроенергію; механізми розрахунків на оптовому ринку електричної енергії України; методики розрахунку роздрібного та оптового тарифу на спожиту електроенергію; методики розрахунку тарифу на передачу електроенергії локальними електромережами та тарифу на постачання електроенергії; методики обчислення обсягу електричної енергії, недорахованої унаслідок порушення споживачем Правил користування електричною енергією.</p> <p>Вміти: визначати структуру оптової ринкової ціни на електроенергію; проводити розрахунки середньої закупівельної ціни постачальника електроенергії; проводити розрахунки роздрібної ринкової ціни за спожиту електроенергію для кожного класу споживачів; проводити розрахунок роздрібного тарифу за спожиту електроенергію для промислових та комерційних споживачів; проводити розрахунки прогнозованої середньої закупівельної ціни на електроенергію на розрахунковий місяць; проводити розрахунки відхилення величини сплати за куплену ліцензіатом електроенергію</p>
<p>Лінк на дисципліну</p>	<p>У разі обрання буде створено лінк (класрум дисципліни)</p>

Розробник

Мазур Т.А.